

Mwy o gyfleoedd i fforio llwybrau Milltiroedd Cymunedol

More opportunities to explore Community Miles routes

Lawrlwythwch y taflenni hyn a mwy oddi ar:
Download these leaflets and more from:
www.clwydianrangeanddeevalleyaonb.org.uk
www.denbighshirecountryside.org.uk

Fe ddangoswyd bod mynd am dro'n rheolaidd yn gwella hunanhyder a stamina ac yn lleihau pryder a straen. Rhowch gynnyg ar un o'n troeon iach rheolaidd – ewch i:
www.denbighshirecountryside.org.uk/dewch_i_gerdded/ i gael mwy o wybodaeth.

Regular walks have been shown to improve self-confidence, stamina, weight control and to reduce anxiety and stress. Why not try one of our regular healthy walks - please visit www.denbighshirecountryside.org.uk/lets_walk/ for more information.

Llosgi calorïau wrth gerdded 30 munud y filltir neu'n gyflymach
Calorie count for this walk at a walking pace of 30 minutes a mile or faster

Pwysau/Weight		Llosgi calorïau / Calories burnt
Stôn /Stones	kg	
10	63	382
11	70	420
12	76	456
13	83	497

Cylchdaith cerdded 4.2 milltir o bentref Henllan
A 4.2 mile circular walk from the village of Henllan

Henllan Walk

13

Cysylltiadau defnyddiol Useful contacts

Gwasanaeth Cefn Gwlad Sir Ddinbych
Denbighshire Countryside Service
www.denbighshirecountryside.org.uk
01824 712757

Mae Rhaglen Ariannu Cynllun Gwella Hawliau Tramwy'n cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru a'i weinyddu gan Gyfoeth Naturiol Cymru. The Rights of Way Improvement Plan funding programme is funded by the Welsh Government and administered by Natural Resources Wales.

Yn swatio mewn dyffryn i'r gogledd orllewin o Ddinbych mae Henllan wedi ei ddynodi yn ardal cadwraeth oherwydd ei ffyrdd cul, gyda rhesi o dai yn agor yn syth allan â'r ffordd.

Nestled in a valley in the north west of Denbigh, Henllan is a designated conservation area because of its narrow roads, with rows of houses opening straight out onto the road.

Pellter: 7.8 km | 4.2 milltiroedd
Brasamcan o amser: 2.0 – 2.5 awr
Map OS : 265 Bryniau Clwyd

Gwisgwch esgidiau cryfion cyfforddus ac ewch â dillad rhag glaw

Distance: 7.8 km | 4.2 miles
Approximate duration: 2.0 – 2.5 hours
OS Map: 265 Clwydian Range

Wear stout comfortable footwear and take waterproofs

Côd Cefn Gwlad

Parchwch - Gwarchodwch - Mwynhewch

- Byddwch yn ddiogel - cynlluniwch o flaen llaw a dilynwch unrhyw arwyddion
- Gadewch glwydi ac eiddo fel rydych chi'n eu cael nhw
- Gwarchodwch blanhigion ac anifeiliaid, ac ewch â'ch sbwriel gartref
- Cadwch eich ci dan reolaeth dynn
- Byddwch yn ystyriol o bobl eraill

Countryside Code

Respect - Protect - Enjoy

- Be Safe - plan ahead and follow any signs
- Leave gates and property as you find them
- Protect plants and animals, and take your litter home
- Keep dogs under close control
- Consider other people

Rhai o'r symbolau y gallech eu gweld yng nghefn gwlad

- Llwybr cyhoeddus
Public footpath
- Llwybr ceffyl
Bridleway
- Llwybr caniatool
Permissive path
- Ffyrdd diddosbarth
Unclassified roads
- Cliffyrdd sydd ar agor i unrhyw draffig
Byways open to all traffic
- Llwybr cenedlaethol
National trail
- Mynediad agored
Open access

Some of the symbols you may see in the countryside

Lluniaeth a mwy: Refreshments and more:

Llindir Inn 01745 812188

Swyddfa Post Henllan Henllan Post Office 01745 812244

Y mae yna nifer o lefydd i aros yn ac o amgylch Henllan, am fwy o wybodaeth ymwelwch:

There are lots of places to stay in and around Henllan, for more information visit:

www.visitclwydianrange.co.uk
www.discoverdenbighshire.co.uk

Ewch ar y bws: Take the bus:

- Llwybr bws 66 (Dinbych – Henllan - Llanefydd)
- Bus route 66 (Denbigh – Henllan - Llanefydd)

I gael amserlen ddiweddar, gwiriwch:
To get an up-to-date timetable visit:
<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/parking-roads-and-travel/>

Traveline Cymru 0871 200 2233
www.traveline-cymru.info

Er y gwnaethpwyd pob ymdrech i wneud y daflen hwn mor fanwl gywir ag sydd bosib, nid yw'r awduron na'r cyhoeddwr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am ganlyniadau gwallau. Whilst every effort has been made to make this leaflet as accurate as possible, neither authors nor publishers accept any responsibility for the consequence of errors. Printiwyd y daflen ar bapur wedi ei ailgylchu. This leaflet is printed on recycled paper.

1 Clochdy a Thŵr Eglwys Sant Sadwrn

Mae'n adnabyddus am ei glochdy sy'n ymdebygu i gaer, sydd ar wahân i'r eglwys, ac wedi ei leoli ar graig sy'n brigo yn rhan uchaf y fynwent. Credir mai'r rheswm am hyn oedd er mwyn i'r clychau gael eu clywed ar draws y Plwyf cyfan. Mae'r eglwys ei hun yn cynnwys nodweddion o'r cyfnod Canoloesol i Oes Fictoria.

1 St Sadwrn's Church and Bell Tower

Notable for its fortress-like bell tower, which is separate to the church, and located on a rock outcrop, the highest point of the churchyard. It is thought this was so the bells could be heard across the entire Parish. The church itself hosts features from Medieval to Victorian times.

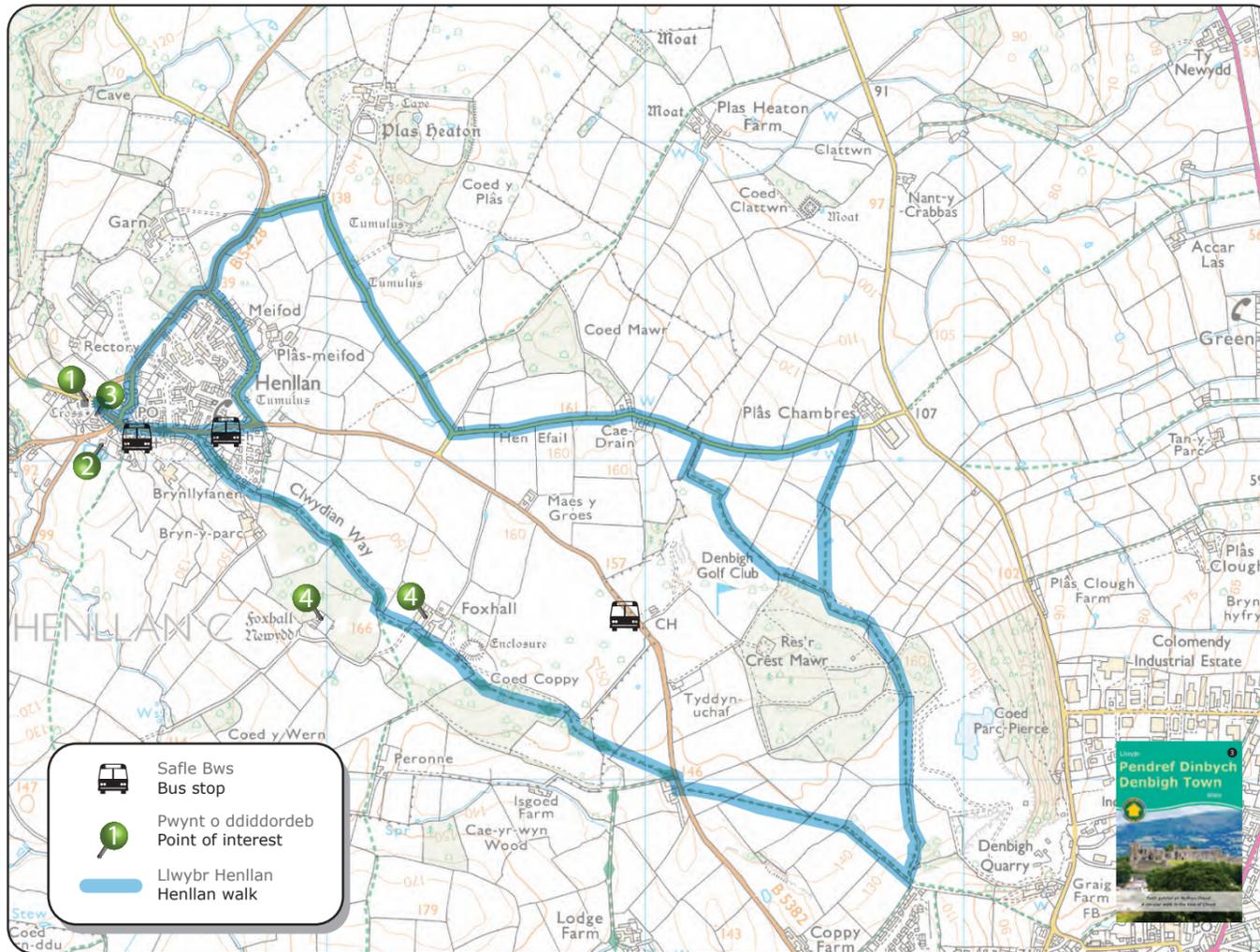
4 Foxhall a Foxhall Newydd

Mae nifer o dai a nodweddion hanesyddol yn gwneud Henllan yn ardal diddorol i'w harchwilio. Mannau nodedig ar y llwybr hwn yw Foxhall a Foxhall Newydd. Roedd yr olaf yn brosiect uchelgeisiol a ddechreuwyd yn 1592 gan John Panton, yn ôl pob sôn i rhagori ar ei gymydog, y mapiwr Humphrey Llwyd yn Foxhall. Cynlluniwyd tŷ carreg 3 llawr mawreddog gyda atig ac islawr. Y cyfan sy'n weddill heddiw yw cragen yr adran gyntaf, y garreg dyddio 1,608 uwchben y lle tân a'r colomendy i'r dwyrain.

4 Foxhall and Foxhall Newydd

Numerous historical houses and features make Henllan an interesting area to explore. Notable on this route are Foxhall and Foxhall Newydd. The latter was an ambitious project started in 1592 by John Panton, reputedly to outdo his neighbour, the cartographer Humphrey Llwyd at Foxhall. A grand 3 storey stone house with attic and basement was planned. All that remains is the shell of the first section, complete with 1608 date stone above the fireplace and the dovecote to the east.

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2017 Arolwg Ordnans 100023408 © Crown copyright and database rights 2017 Ordnance Survey 100023408

2 Llindir Inn

Yn dyddio yn ôl i'r 13 ganrif, credir mai'r dafarn hardd hon yw un o dafarndai hynaf Cymru. Honnir fod y Llindir yn gartref i ysbryd Sylvia, tafarnwraig odinebus a gafodd ei dal ym mrechiau ei chariad gan ei gŵr, a'i llofruddiodd.

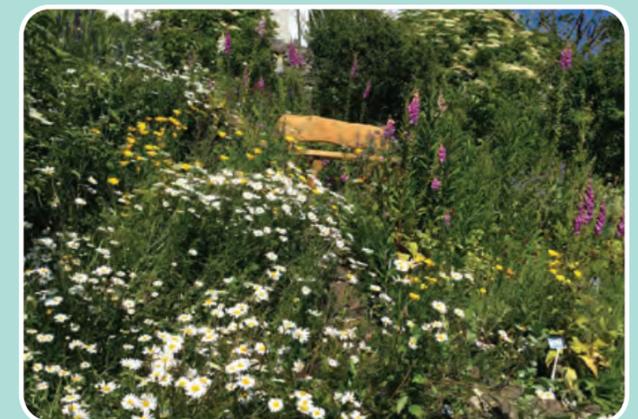
Dating back to the 13th Century, this pretty thatched Inn is believed to be one of the oldest pubs in Wales. The Llindir is allegedly haunted by Sylvia, an adulterous landlady caught in the arms of her lover by her husband, who then murdered her.

3 Gardd Gwenyn

Ar ôl sylwi ar bwysigrwydd Gwenyn i'r gadwyn fwyd a'r angen i'w diogelu, cafodd Sefydliad y Merched Henllan eu cymell i fynd i'r afael â hyn.

Mae'r ardd wedi'i lleoli y tu ôl i Neuadd yr Eglwys. Roedd angen cryn dipyn o waith caled i glirio'r tir, sefydlu planhigion sy'n peillio, adeiladu llwybrau a gosod seddi. Mae'r ardd bellach yn gartref i lawer o fywyd gwylt, nid dim ond gwenyn. Mae wedi trawsnewid y gornel hon o'r pentref gyda lliw ac mae'n fan tawel, llonydd i eistedd a gwyllo bywyd gwylt, neu'r byd yn mynd heibio!

3 Bee Garden

On realising the importance of Bees to the food chain and the need to protect them, the Henllan Women's institute were compelled to address this.

The garden is located behind the Church Hall. It has taken a lot of hard work to clear the ground, establish pollinator plants, build paths and install seating. Now the garden is home to lots of wildlife, not just bees. It has transformed this corner of the village with colour and a quiet, tranquil spot to sit and watch the wildlife, or the world pass by!